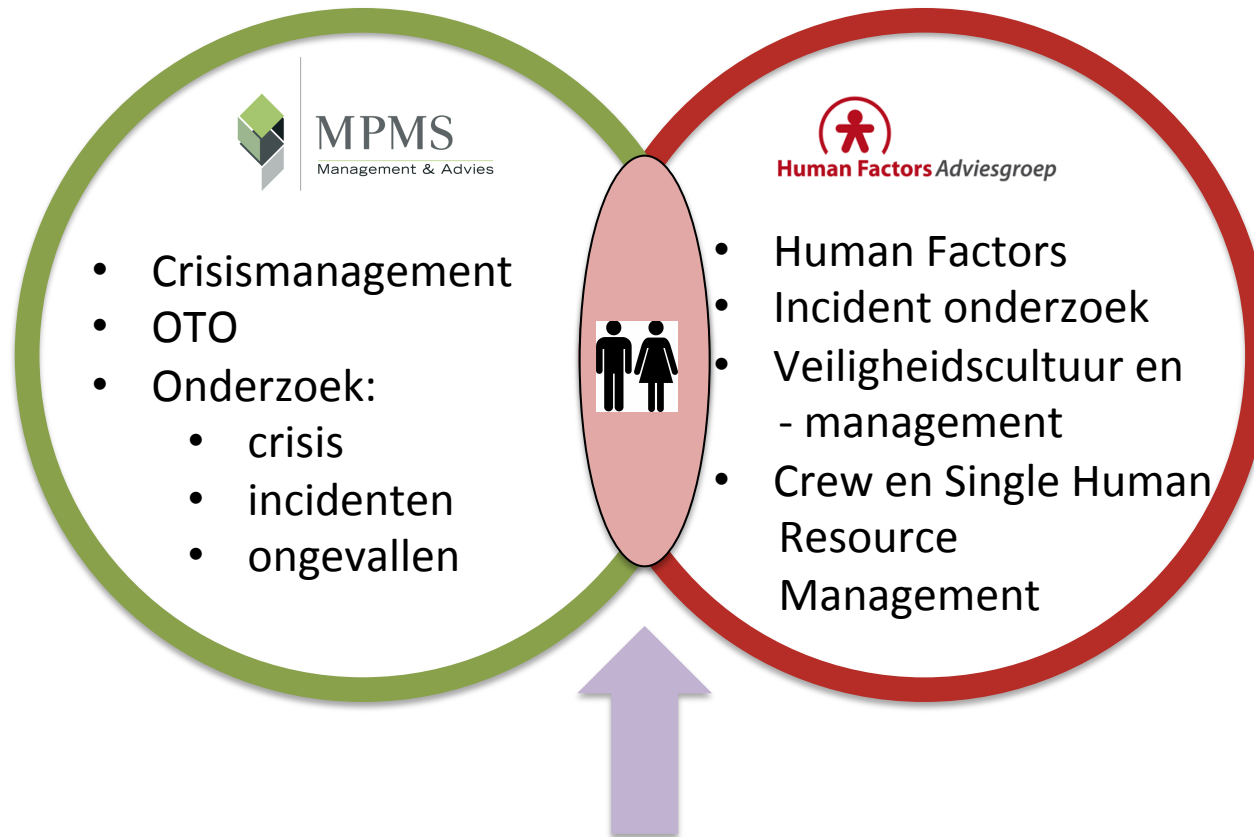

Van BOB naar BOBOC

(Voldoet de BOB in de praktijk nog wel?)

Landelijke Contactdag Inspectie VenJ – Veiligheidsregio's, 28 september 2017

Drs ing. Mario P.M. Schoonderwoerd MCDm

Veiligheid: de mens als de meest kwetsbare schakel!

www.marioschoonderwoerd.nl of www.hufa.nl

Betrokkenheid verbindt mensen

Constateringen en Feedback

BOB (Beeldvorming-**Oordeelsvorming**-Besluit):

- Van Beeldvorming gelijk naar Besluitvorming (overslaan) => tunnelvisie
- Geleidelijke overgang van Beeldvorming naar Besluitvorming => onduidelijk proces
- Impliciet => onduidelijkheid achtergronden besluiten
- Lange discussie in Oordeelsvorming => verlies van tijd en focus
- Onvoldoende focus in Oordeelsvorming => verlies van kwaliteit en tijd
- Besluitvormingsproces vaak niet cyclisch => effecten niet geëvalueerd

‘Een dynamisch oordeelsvormingsproces; een beschrijvend onderzoek naar situationele oordeelsvorming in het crisismanagementdomein’ (TNO, december 2015)

“Uit de praktijk is gebleken dat er behoefte is aan een effectief, efficiënt en expliciet besluitvormingsproces. Het onderdeel oordeelsvorming hierin lijkt de meeste onduidelijkheid te verschaffen.”

Oorzaken:

- onduidelijk proces (moeilijk te onderscheiden van beeldvorming of besluitvorming),
- overgeslagen (van beeldvorming gelijk naar besluitvorming),
- niet uniform (de term oordeelsvorming voor veel interpretaties),
- impliciet (oordeelsvorming gebeurt nu vaak intuïtief en impliciet),
- onduidelijkheid ervaringen (onduidelijkheid bestaat over hoe het proces eventueel verbeterd dient te worden),
- goed genoeg (het aantal oplossingen dat genereerd moet worden).

De theoretische BOB

BOB definieert de fase van Oordeelsvorming in theorie als volgt:

“de gemeenschappelijke beoordeling van de knelpunten.
Daarbij worden beslialternatieven besproken en oplossingen
bedacht vóóordat er in de daarop volgende fase een besluit over
wordt genomen.”

Conclusie: Verschil tussen theorie en praktijk (uitvoering)

Verklaring: BOB sluit onvoldoende aan bij het denkproces van de mens

Besluitvorming in de luchtvaart

- GRADE (Gather, Review, Analyse, Decide en Evaluate) o.a. door de KLM
=> Beschrijving van besluitvormingsproces van de mens: minder geschikt als ondersteunde tool voor het besluitvormingsproces.
- FORDEC (Facts, Options, Risks and benefits, Decide, Excute en Check) o.a. door Lufthansa
=> Geschikt als ondersteunende tool voor het besluitvormingsproces.
- DODAR (Diagnose, Options, Decide, Assign tasks en Review) o.a. door EasyJet en British Airways
=> Geschikt als ondersteunende tool voor het besluitvormingsproces.

Kenmerkend:

- sluit aan bij denkproces van de mens
- herkenbaar gefaseerd
- cyclisch

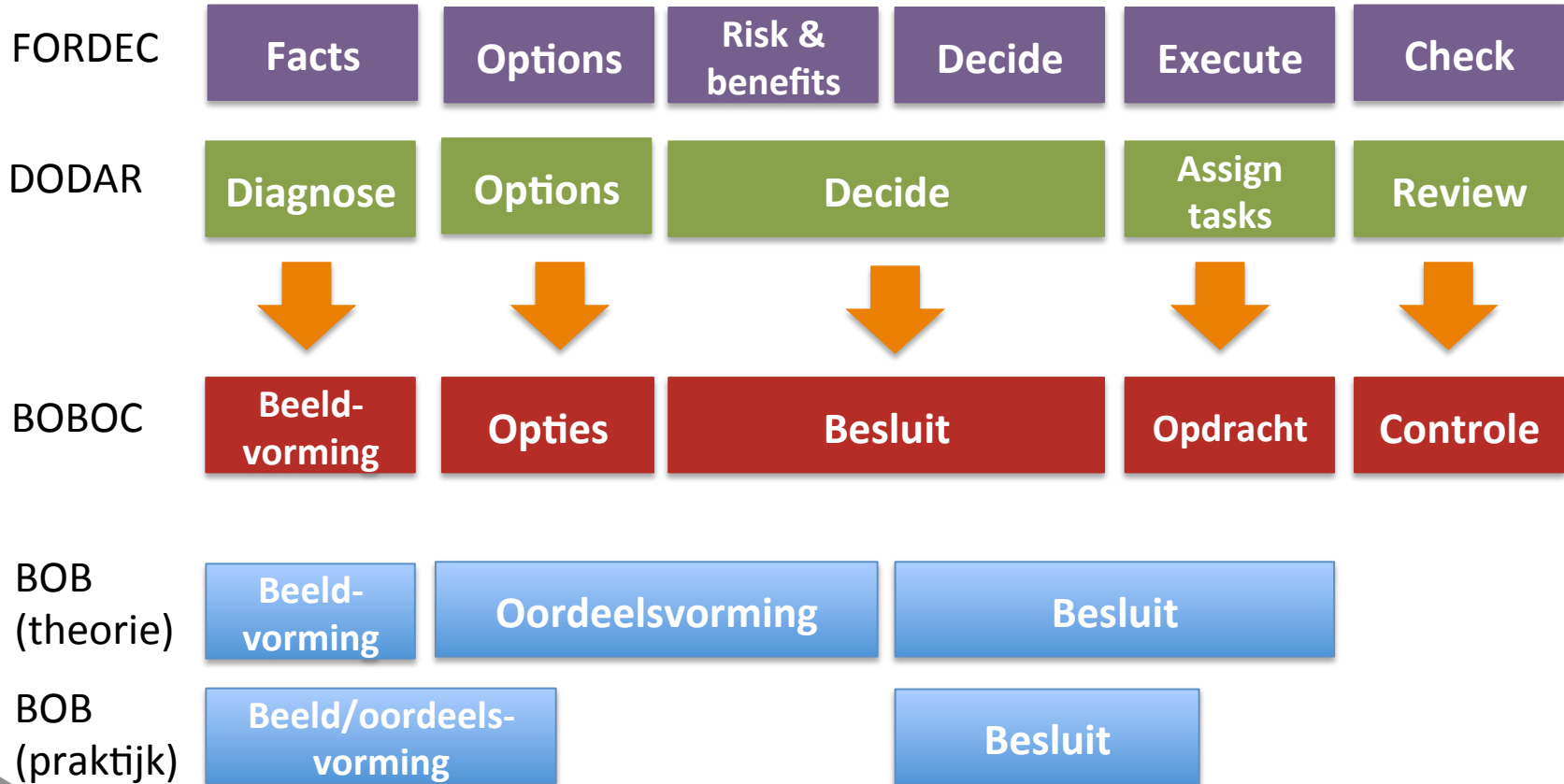
Ter vergelijking proces commandovoering Officieren van Dienst brandweer (Crisislab)

Aanschaf van uw auto (besluitvormingsproces)

Uw besluitvormingsproces:

- Wat heb ik nodig? (**B**eeld)
- Merken en types (**O**pties)
- Afwegen ++/-- (**B**esluit)
- Koopcontract (**O**pdracht)
- Afname auto (**C**ontrolle)

BOBOC: een oplossing?

Beeld-
vorming

Opties

Besluit

Opdracht

Controle

BOB-problematiek

BOBOC

• Onduidelijk proces	✓
• Overslaan	✓
• Niet uniform	✓
• Impliciet	✓
• Verlies focus en tijd	✓
• Aantal opties	>1 (want 1 is géén!)
• Niet cyclisch	✓

Human Factors

Stress (onder & boven)

Aandacht

Percepties

Vermoeidheid

Coping-strategieën (ongeloof/ontkenning)

Angst

Confirmation-bias

Illusies

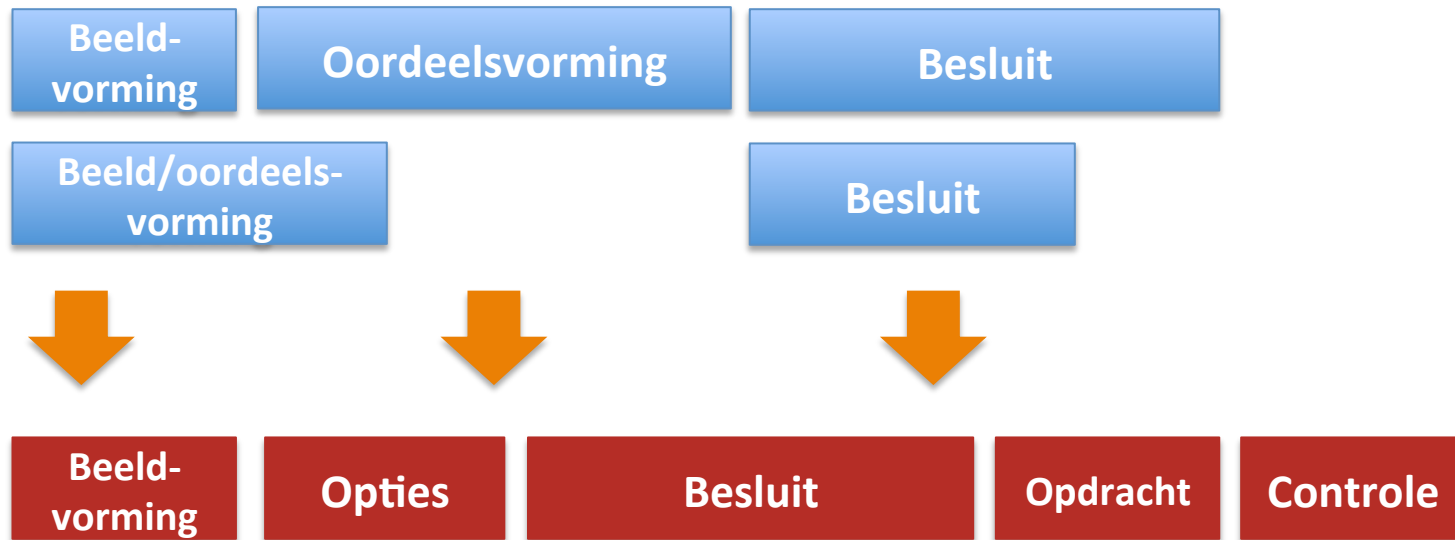
Geheugen

Druk

Human Factors op alle elementen v/h proces

BOBOC: hét alternatief voor de BOB,

maar wees alert op de altijd
aanwezige Human Factors

Lees artikel op: www.mpms-advies.nl